

УДК 338.48.025

Гресь-Євреїнова С.В.

канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНИЙ СТАН МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Сучасний міжнародний туризм є важливим чинником економічного

розвитку багатьох країн, сприяючи зростанню ВВП, створенню робочих місць та покращенню платіжного балансу. Після значного спаду під час пандемії COVID-19, туристична галузь демонструє стійке відновлення, що позитивно впливає на національні економіки. Туристичний сектор продовжує відігравати ключову роль у світовій економіці, забезпечуючи значну частку валового внутрішнього продукту багатьох країн. У 2024 році туристична галузь створила мільйони нових робочих місць, сприяючи зниженню рівня безробіття та забезпечуючи зайнятість у різних секторах економіки. У 2024 році Іспанія встановила новий рекорд, прийнявши 94 мільйони міжнародних туристів, що на 10% більше порівняно з 2023 роком. Доходи від туризму склали 126 мільярдів євро, що становить 12,3 % ВВП країни. Хорватія зафіксувала зростання туристичних прибуттів на 4 %, досягнувши понад 21,3 мільйона відвідувачів, а доходи від іноземних туристів зросли на 1,7 % до 13,2 мільярда євро. Доходи від туризму Туреччини у 2024 році склали 61,1 мільярда доларів США, що на 8,3 % більше порівняно з попереднім роком. Країну відвідали 62,3 мільйона іноземних туристів, що на 9,8% більше, ніж у 2023 році [1].

У 2024 році міжнародний туризм практично повністю відновився до допандемічного рівня, продемонструвавши стійкість та адаптивність до глобальних викликів. За даними UNWTO, кількість міжнародних туристичних прибуттів досягла 1,4 мільярда, що на 11 % більше порівняно з 2023 роком. До початку кризи, спричиненої пандемією та військовими діями, внесок туристичної галузі в ВВП України становив близько 3 – 4 %. Скорочення міжнародних туристичних потоків призвело до зниження доходів підприємств, зайнятих у сфері туризму, та втрати робочих місць. Однак, поступове відновлення галузі та адаптація до нових умов дають надію на стабілізацію та зростання економічних показників [2].

Незважаючи на складні обставини, у 2023 році спостерігалися перші ознаки відновлення туристичної галузі України. За перше півріччя 2023 року Україну відвідало близько 1,19 мільйона іноземців. Також спостерігалось зростання податкових надходжень. У 2024 році надходження від туристичної галузі до державного бюджету склали 616 мільйонів гривень.

Відновлення міжнародного туризму в Україні потребує комплексного підходу, що включає забезпечення безпеки, розвиток інфраструктури та активне просування країни на міжнародній арені. Відновлення довіри міжнародних туристів можливе лише за умови стабілізації ситуації та гарантування їхньої безпеки. Для цього необхідно: розмінування територій; інформаційна прозорість; підготовка кадрів; розвиток інфраструктури; відновлення та реставрація пам'яток; покращення транспортної інфраструктури; розвиток туристичних кластерів та просування України на міжнародній арені.

Модернізація туристичних об'єктів та покращення транспортної

доступності сприятимуть залученню туристів. Наприклад, після конфлікту в Боснії та Герцеговині було відновлено ключові транспортні вузли, що сприяло поверненню туристів.

Активна маркетингова стратегія та участь у міжнародних виставках допоможуть підвищити привабливість України як туристичного напрямку. Представлення туристичного потенціалу України на заходах, таких як ITB Berlin чи WTM London.

Комплексна реалізація цих заходів сприятиме відновленню та розвитку міжнародного туризму в Україні, підвищенню її привабливості на світовій арені та стимулюванню економічного зростання. [3].

Отже, міжнародний туризм залишається важливим елементом економіки України. Незважаючи на виклики, галузь демонструє ознаки відновлення, і за умови реалізації ефективних стратегій та стабілізації ситуації, Україна має потенціал повернутися на світовий туристичний ринок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. UNWTO. World Tourism Barometer. 2024. – Режим доступу: <https://www.unwto.org/unwtoworld-tourism-barometer-data> (дата звернення: 2025.03.04). – Назва з екрану.
2. Карпенко Ю. В. Стан розвитку туризму в умовах війни та повоєнне відновлення / Ю.В. Карпенко, М.М. Логвин, О.О. Тараненко, Д.М. Логвин, О.І. Луценко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки. – 2023. – Випуск 2 (108). – С. 59–68.
3. Роїк О. Р. Шляхи розвитку туристичної сфери України у воєнний період / О. Р. Роїк, О. В. Недзвецька // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. – 2022. – Випуск 46. – С. 11–15.